

“Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof”

Webinar

Unie van Waterschappen

29 juni 2026

Kabinetsbrief aan Tweede Kamer: “Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof”

- Doel: Nederland van ‘stikstofslot’ en herstellen van natuur
- Invoering doelsturing – van depositie naar uitstoot per onderneming
- Zonering rond Natura 2000 en kwetsbare watergebieden
- Herstel van natuur (en uitvoering natuurherstelverordening)
- Borging met maatregelen in wetten en met geld
- Invoering rekenkundige ondergrens
- Deels voortbouwend op vorige kabinetten
- Naast landbouw ook industrie en mobiliteit

Kabinetsbrief aan Tweede Kamer: “Weer ruimte voor boer, natuur en bouw: maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof”

- Doel: Nederland van ‘stikstofslot’ en herstellen van natuur
- Invoering doelsturing – van depositie naar uitstoot per onderneming
- Zonering rond Natura 2000 en kwetsbare watergebieden
- Herstel van natuur (en uitvoering natuurherstelverordening)
- Borging met maatregelen in wetten en met geld
- Invoering rekenkundige ondergrens
- Deels voortbouwend op vorige kabinetten
- Naast landbouw ook industrie en mobiliteit

Natura 2000-gebieden

- Zones rond 100 Natura 2000-gebieden: 85 met strook van 500 meter en 15 met strook 1.000 meter (lijst toegevoegd)
- Omwisselbesluit tot 1 januari 2028
- Veluwe en De Peel sluiten aan bij ondertekend uitvoeringsplan
- Extensivering landgebruik en watersysteemherstel en minder emissies
- 9 miljard euro voor zonering, waarvan 8¼ miljard euro voor afwaardering grond

Kwetsbare watergebieden – beekdalen en grondwaterbeschermingsgebieden

- Aanpak als in Natura 2000-gebieden met extensiever landgebruik en minder emissies
- Focus 111 nutriëntverontreinigde beekdalen (lijst toegevoegd)
- Bij 65 beken is bron landbouw en bij 46 beken andere bron (RWZI, buitenland)
- Waterschappen bepalen met provincies wat nodig is voor hydrologieherstel
- 1 miljard euro
- Nog veel uitwerking nodig

Verdeling van de beschikbare middelen (op hoofdlijnen)

maatregel	Incidenteel (miljard)	Structureel (miljoen)
Management en innovatie	2	
Gebiedsgerichte aanpak en zonering	9	
Vrijwillige beëindigingsregeling	2.75	
Natuurherstel	2.2	200
Agrarisch natuurbeheer	1.2	165
KRW/water	1.25	
Flankerend beleid en overig	1,35	70
Industrie en mobiliteit	0,25	
Totaal	20	435

Belang waterschappen

- Waterhuishouding expliciet benoemd als cruciale ‘drukfactor’ naast stikstof
- Zonering Natura 2000-gebieden en de ‘waterknop’
- Kwetsbare watergebieden: beekdalen en grondwaterbeschermingsgebieden (1 miljard euro)
- Gewasbeschermingsmiddelen - relatie convenant (¼ miljard euro)
- Invoering grondgebondenheidsnorm
- Vergunningverlening van het slot
- Meedoen in de uitvoering

Rol Unie in de afgelopen periode

- Insteek Unie: water en waterschappen zijn onderdeel van oplossing van stikstofprobleem en natuurherstel
- Mede-ondertekenaar van Bouwsteen Landbouw, Bouwsteen Natuur & Bouwsteen Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (met IPO, VNG, LTO, NAJK en natuur- en landschapsorganisaties)
- Mandaat van CWS
- Betrokken bij Taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof
- Proberen te werken als één overheid

Reactie Unie: in de basis positief

- Impasse doorbreken en vergunningverlening van het slot, ook voor projecten waterschappen zelf
- Bouwstenen herkenbaar teruggekomen in kabinetsmaatregelen
- Stikstofbeleid onlosmakelijk verbonden met waterbeleid
- Systeemaanpak hydrologie is begrepen en zet waterschappen in positie
- Plan draagt bij aan KRW-doelen in kwetsbare watersystemen
- 1¼ miljard voor watermaatregelen moet in ieder geval vaststaan
- De uitvoering centraal en goede voorbeelden gebruiken

Planning

Datum	
26 juni 2026	Tweede Kamerbrief
29 juni 2026	Webinar Unie
1 juli 2026	CWS
1 juli 2026	Debat in Tweede Kamer
3 juli 2026	Ledenbrief Unie
6 juli 2026 om 11.00 uur	Webinar LVVN

Uitvoering, uitvoering en uitvoering

